

دلہا ہر دشت بی پوشی ہو چوید نوازد طبل خاموشی ز بانگم بہر خلق جهان نیز گنگ عشقت	ترا غم نیر بار دل بگوید صدائے کام دل و آرزو بی غم بہر جانب کو بینی رنگ عشقت
--	---

حکایت شیخ معشوق طوسی قدس

بمراہ شرع ہر پاک گرم فستار پاس عریضت نام شریعت بگون کشتہ رخصت نمودند نمازہ از وجود سخن جزیالی دل انبندہ پامال نگاہت ہم خاک ستر آتش سوار سے خیم شمشیر محراب سجدش نہیر گلی وجود سخن کثرت آرا شدہ نیلی لباس زنگ طفلان رخ معشوق را در خویش دیدہ	گرد سے پاک دینے نیک کردار پسے اجناسے احکام شریعت ہوئے تشہ جانے پاکشودند خراب و دالہ آشفست جانے غبار سے رفتہ در تاراج آستے خراب دلہرے ہر پوش یار سے قباسے جان ہم آغوش وجودش کلاستہ بر سرش از داغ سورا برگ مجوش آن سخن حسین نہیں ہر یاد معشوق آرمیدہ
--	---

پہنخت غم سترا اور عروسی	نند سے شاہ خود معشوق طوسی
تہ عظیم ادب بر ماست از جا	غبار سے غم بخت داگر و شہ پان
باد گفشتہ کا سے تر بیان و لہو	پہچان گردن از منہ زبان و لہو
نماز از واجبات وین پرستیست	گرامی گوھر دامن استیست
تو غفلت سو سے طاعت شہ و اتہ	نمازی کن حواس پنجگانہ
نماز و عاشقی با بسبب نمازی	نمازی شو نمازی شو نمازی

جواب شیخ معشوق طوسی

بگفت سے زمرہ اسلام کی شان	تہ پہچم گردن از منہ زبان جانان
و لہ الحمد را در سے سخن انعم	نماز و تائب شکر او تر با نعم
باد گفشتہ کا سے زہر چو ان	سر سے ہاتھ و محشر دست بردست
درین مکتب کہ بنیادش نماز است	بجز الحمد طاعت ناجواز است

نفس کن نغمہ سخن تر زبان
زبان گلہ سے وسیع مثنوی

بیان شروع کردن طهارت و نماز

<p>بپاشیدند سرش سیاهی بر او پیش غباری رفت در تاملج سیلاب بیابان رنگ پوشش کرد پرواز براست گوشمال نفس مدحوش بخوانش میزند صغیر زبانش از هر مویش روان شد چشمه خون برون افشاند رنگ هستی پیش در آن اندیشه از هر سو چکیدش سیر طاعت نمیدانم کجاست وزیرین در شب بستاندم دعا چست نمیدانم که آخر با که گفتتم چکید از اشک کسب حسرت ساغر او دو بال از در حیرت چشم یعقوب</p>	<p>سپاسا خستند آب و صواب پیش دختر کرد و در خور خاصیت سیلاب نماز در خود می را کرد آهشار پس هر کج دست آورد تا گوش پشتند الحمد و بسم اصد برایش چو آمد از زبان را یک کس بیرون تخصیص بر رخ یاد بر تا کیشش بهرت نشسته بر معنی غلیدش که جانم بنده نقش و هوا است ندانم بر عهد است بجز آن که است بجو در از محبت را از تیرم بجناک افشاد غولین پس بگرد بشارت پیروی شد خوش بجز و سب</p>
--	---

حکایت آن دو درویش که در فقر رفیق یکدیگر بودند

<p>چنین شب است در شرح معرفت جوانی بود با عشق از مسیبه شهید هیچ حسرت ساحل بود حساب آساز عسریانی قبایلش بهای استخوان خویش تن بود چونوز اندر سواد سبید پنهان سر و سر کرده وحشی غنایان حلی خوان خرام مستیلاب بر راه مرغوشی وینا شکست رفیق خلوت گناهی شش بود چو جام کوشیده در یک کار بودند دو ذل شوق یک پروانه بودند جعرا چون نسیم و بوس گلزار</p>	<p>بکاک چهره پر دانه نموست که بین پیش از خواب دنیای بریده غریق مستایم هست دل باور ز دنیا چشم پوشیدن روانش ز نور ترک شمع اکسب من بود نهان در خلق بود آن مهر تابان چراغ حسنه و شمع در میان ادم کاروان اشکب نهان یکدیگر ز خویش و خلق برست شریک با دانه ناکامیش بود بهم چون نشاء سے یار بودند چو ساز و نغم هم آواز بودند گنج پرواز کرده سے دست و شمار</p>
---	---

<p> رویش و هوای بر تویش بستند بر تسبیح روی تهلایل آر میبند چو از لب ناله و از دل نعت قنار از خرقة اش ناگاه سستی عتاب افشان حد انوس گروید نمودی شبیغه و فولاد بودی و بچیت چون صدق کوی تهمان بود زمانستم هل را بودیم نگهیرم و امین ریگس پرید اگر یابان جنون داناان حسدا </p>	<p> پد جسم نفس با هم شستند از هستی دامن نمرگان کشیدند قضا با آن یکی بر فاست از جا روان شده دامن نشان چون نسبی رفیقش چون بیدار در دنا لب که اسیر رهنم چنین بیداد بودی ندانستم مقینیت در گمان بود عزت پنا شستم در یاس تسلیم از الفت چون شکر جانم سید کتونی باقیم دوشت یکسیر با </p>
---	--

جواب درویش که از خرقة او سیم اقامد

<p> چو بوسه غنچه پامسندلی ریش ز روی چون از خرقة شبنم ناله تار شکست شیشه سبابش </p>	<p> بگفت اسبیل بر گت خویش کرم فرما عساق دل نگسار جوانی از دل بیتاب بشنو </p>
---	--

<p> اسمید برق داره خون من ازین نمی باغی آرمیدم زبان بسته در همت فرو شیبست که بر خوان نامه از خود رسیدن بهار است سست گرفتار پرده بلبل چیز پروانه باشد نامه عشق اوریت نمی زید بسا کک بر آیم از کشف خود پرستی صدت را چون گل از گوهر بشویم کنم این سیم تسلیم حساب نبود از کام و نیسایش از نیم سرخ زلف جانان باز گیرم بزنک گردان ز روی با ران مخالفن گشته گردانم بگهر فدای مستی گردانم خوشم </p>	<p> بجای اصل پشه با آرزو دا من من خزانه از بهراران برگزیدم ضمیرم پرده ساز خوشیست دلگروانده اوراقی طلپیدن جنون گوید بسوز اوراقی اعمال گداز شمع باشد نامه عشق باشد دار این سیم نالک چو پایم بران نهم از بزم هستی بقالب غیر لود حساب بگویم فشانم و امن از بیم محاسب که اینک هر چه دارا ستینم چو بوز برگ گل پرواز گیرم برقص آیم ز چشم خلق چنان بول گرفته زانگ است نافر درین گردانیتا سب خوشم </p>
---	---

معذرت در ویش دیگر

<p> خطب کردم رو و دانش پرستی چو بر می از آتش خود تاب نمودم گل تجسید میزید بسردن نسیم پیرین آغوشش آغوش جنون طبل گریبان زد که خبری نسیم گلشن در بار دارم بخاک کشتم آینه خویش نفس داری سحر زود دیدم از آه فشادم تا گریبان دامن خویش بخاک خود نشستم تا بنا گوش ز خود بیرون روم خلوتگاه است هرق ریز گریبان قال عشقت طپش کن تا تو بیرون رانستی از خویش </p>	<p> بگفت آنکه مرد راه حق پرستی چو موج از بحر هستی تاب نمودم بر از خود در بارخ دیگر از آن رسید امروز در بندم برود و کوش طپش با سینه گفت از خود بیرون یز تبادم عسرت کم که یاد دارم پر پرواز سازم سینه خویش خمشیر بر سینه عشق حساب نگاه چکبدم باز چون شمع از دل ریش فرد در زم چو برگ گل برود و ش بخاک سینه زدم جلوه دوست شکست رنگ هستی با عشقت رسیده از خود بگفت در پیش </p>
---	---

فتنائے جسم را ہم ز لہری کن
 در جوت در ازل عہد جنون بست
 قدم نمیدہ نہ جان بیگناہ است
 در ان گشن کہ گشنش بے نقابت
 گل را خاکسازیم دست چیم
 سرشکے میطہ در سینہ اش
 سحر در شش جہت فریاد کردم
 بی زوم و عدت آمد کج کلانم
 ز کثرت جلوہ وحدت حیان است
 ترا ہمستم ز تو در خویش دیم
 نیاز عشق ناز و لہری سفید
 دل ویران خیال یار دارد
 جنون نبود ماکشس دریا غم
 بیا از لہنت دل پر و اند سازم
 نواسے شور مجنون می کشم ساز

بر آ از گرد خود صید پری کن
 شتر بر چین کہ خاکے در کشت بست
 نگاہ زیر مژگان کج کلان است
 سحر در دوزخ گاہ آفتاب است
 بگلشن گریہ از سے کشیدم
 بہا کے میچکد در دامن خویش
 سندہ خانہ بنیاد کردم
 چرا سحر محمود دل شد نگاہ ہم
 نظر کن بوسے در کاروان است
 سے برداشتم عکسے کشیدم
 شکستہ نگاہ پر واد پری شد
 گریبان سینہ در بار وارد
 خیال ہوسے گل شد در دماغم
 شکست آئینہ آتش خانہ سازم
 کہ از ویرانہ دل می کشم ساز

<p> چایم بیکی دور نامہ دارم زہہ انانہہ باد صبا ییم صبا انانہہ موصوب فنامشد اگر یبان کردہ گل بازو امن من پریشان سینه نم گام طیبیدن دل آدارہ سیل تو سفر بود ز پر تو سوخته پروانہ من </p>	<p> گداز شام نم درخامد و ام ازین گشمن شمیم نارسایم سحر شفیع من از سستی جدا شد پروانہ دارد حسد من من نماند فیض بر قسم آدمی من بصحر است که دشت ما جبر بود شہید بودے گل و پروانہ من </p>
--	---

<p> دلم خون شدہ نسیہ را نم کجائی توئی خرم من گداز اشکب بلبل شکستہ دل در اسنے کاروانستہ چو سون سہرہ لب بر زبان مست گنجے فاشد کرد و امن گنجید جو پر سے گل اسے از خود برآیم خوام چون نگہ بر بادہ خویش </p>	<p> ادا سے تو بہار دلر ہائی توئی آتش فرور چہ سہہ گل لبہ فاشتہ سر را نسیہ نشانت بد صفت فاشتی گرم بیاض دل خون کردہ ات در شن گنجید بگفتیم بس بود دل را ہلایم بد سازم دل آوارہ خویش </p>
---	--

<p>برویت طاقنت دیدن کردارد نفس گیت او هم نار ساشد بجای گم اینک رقم از خویش کس بستم بیالی شعله تیز چو مفضل نشین جام عصیان بیایان مرگب آید نادانی گل روانده از تاراج گلشن دلم در صیدین رحمت تو بجز یاد من و پادشاه شکست و کس برکت گنگه خونین بر اسن</p>	<p>و کس پادشاه خرامیدن که وارو درین ره نانو این بی بلا شد چو نقش پانچ امتد قدم پیش ز تارو گریه آسم شد گران خیز منم زندانی حبیب و گریبان جدا از کاروان استثنائی پریشان دانه مهور عشق من نظر کن اسے دو عالم صنعت تو باشک ناتوان و حیان خسته چو شبنم باز میجو شمشاد گلشن</p>
--	--

<p>خرموش زخمه تار و دایست شکست ساغر گل می نگارو شراب شفته: پیانه دست طلسم معرفت گنجینه راز</p>	<p>جنون آموز کانون حکایت حدیث خون بلبل می نگارو که شهر سب بود شمع خانه سهند جهان: لبری معصومه ناز</p>
---	--

صداست ماہتاب خانہ زاراش	ملاحت سایہ پرورد سوادوش
وصال عاشقان راوندہ گاہے	بہر کویش نہان بدنگاہے
وے مہر چون آئینہ عیانہ	چو حال عاشقان نامش سوانہ
سکونت باز خوشنود ماسے	اقامت منزل صاحب کلاہے

شعبہ دین پروردے بدل آفرینے	چو جام جم و پشم دور بیٹنے
سیادت گوہر طرب کلاہش	سخاوت آستین دستگاہش
گرم لب سیر جام محفل او	سخاوت بیچ دریائے دل او
رگ دریا خیا دست کریش	توکل نقش پاسے مستقیمش
فلک آئینہ وار روضت او	ہایک سایہ وارد دولت او

تو میر دل درمنا بکف داشت	چراغ خانہ مشرتوبہ خفت داشت
گلستان سوز برقی سینہ چاک	چراغ و دو مان مشت خاکشاک
تنگ درویدہ مزگان نعتا ہے	گل نور سیرت رنگ حبابے
سیادت صبح بخت از بندش	تو ام الدین علی نام بلندش

<p> آگهی ساید روز قیامت پر دایان پاک گپواره او بهر عفو دمان بگامش سخم یعنی ننگ و ناسامش ششم بر گگل نازک او بود ششم نانه یعنی ساید او </p>	<p> نهال در بستم نانه قیامت دل روحان شبان عمو او او شکست بر گگل طوبی کادش جفا یک جلوه از طریز غرامش ششم زیر لب سوچ حیا بود ششم بر گگل پسرانیه او </p>
--	--

<p> غزالان خسیل بازمی چاکرانش عرق آلودگان آتش گدازان موافق چون شراب دشت باهم نفس پیچیده مهتاب از غبارش شراب فتنه پرواز دگر داشت شهادت در برگ بسمل پلیدی پاسه سوز گل مینا شکسته سفیدی آبه دل در پردا ساز </p>	<p> قبایل زاده مستمان برانش سر و سر کرده شوخی طرازان در باز در دو محنتها فارغ از غم بیاز بیکجا شوخی کارزارش بهر آینه انداز دگر داشت گپه شمشیر صید انگن کشیدی گپه در گلشن الطیب نشسته شکست غمچه گشته نغمه پر دار </p>
---	---

<p> بنگاں موج کر دے آب باتری پاپے خفتہ ماہ دل بنو دے بعد نگش گل پر شمع و یعیب کہ شور محشر آدینہ برخواست بصیرت عالمی دامن کر بست بیاراج گلستان یار آمد نگاہ چشم بسمل در کین است بہریم حلقہ فقر اک جا سے بہار خون شہید ناز گرد زمین پاہ امان طمیدن بصیرت کے چشم و دل شکار است </p>	<p> تھو آن شعلہ آتش گدازی گئے دستے پوگان بر شوروے برآمد شمعش از خانوس کتب بیان امر روز بہر نقد آراست تو خون کیجان چشم و نظر بست شبیدان مرده دیدار آمد شمار اوصل اور آستین است کتون مستانہ در کوش خواسے بصیرت کے صیدانہ از گرد کشید از حسرت و ہار دیدن خوالان از شکست شہیدار است </p>
--	--

<p> بہار چند مستنریان کو پر خیسند ہنوز اے شیخ بسمل نا تمام است بصیرت رنگ چشم نقد سازش </p>	<p> گلستان سعد بریکان تو پر خیسند شریب نیرنگ گل بجام است بنگلہ شہد چمن بر خاستہ نازش </p>
--	---

<p> نگار و ناز مستش را هر چه بود صبا یا مال آواز خرامش چراغان تشنه کام کجی اغت کنند هوش سوخ سنبلیتان نگارست کرد تا پیمان پرش چو زلف آشفته چون عرق بیاب ببالد همچو مرغان دست گلچین خیابان از قصور یک قدم پیش نفس چون موج باله از نسیمش چمن لبر ز رنگ محو پرستی بهاران لبلی چون نوا دست شکست دل حرف مساز گردید اگر داری دلم بر خیز از هوش چمن بوست و ساقی سید گشت غزل خوان نپا زد ناز گویم </p>	<p> بهر جانب شبست بر چه سپرد خزانه سائید و امان جاش ز فیض باد و جوش گل بیانست شتر از صبر صومست عند لبان بگاش رنگ لعل و آب در شد رسان چون نشسته چون باد خاداب ز فیض گلشن و آساید با همین سفیدارش ز طول آرزویش سخن میجو شد از وصفش گستاخ زمان ناز مستی بهاران آتش پرستی گدا زست سخن مشو چون همسران گردید که ساقی نو بهار و گل قبح نوش شکست شبست امرو ز رنگست بیا مطرب نوا پرد از گردیم </p>
---	---

بہار است استے معنی نژاد و شو	سرت گروم چین سا بز نوا شو
دل دزدیدہ ساقی گواہ است	ز شر مزہ چشمت کہ بگاہ است
اشعار را بنا ہم در سہ سنگست	بہ نواز نازستی نیز سنگست
دل خون گشتہ دیاب در یاسب	بیا پیانہ بیتاب است بیتاب
نفس در کش کہ بوسے یار آمد	دلا خاموشی کان دلدار آمد
اجازت از حریم نماز سرزد	نقابش گرمی پیانہ برزد
ہوا سے بوستان شریف صدا شد	شیم ہمیشہ جہت محمودا شد
ز بوسے گل و میدہ آواز بلبل	شکستہ دل رسید از لعل سنبلی
کہ میج سپرد ہم ہندی نو است	چنان شور ملاحظہ رو نما شد
چرخون ناوسکے انٹے بر آمد	دل و خونابہ پے در پے بر آمد
رگ سو است اشب سا ایثار	خیال نغمہ در دل میکشد کار
اشعار تھا است در ایروں سنگست	قیامتھا است در آواز رنگست
کہ در پیانہ بوسے خود صدا شد	چنان جگہ تو لہریز نوا شد
نفس زوزخندہ در آئینہ خانہ	بدل نشعر زہ آواز ترانہ
ترنم بربلب و پیانہ در دست	معنی ساقی و معشوقی بدست

پری خوان گفتند از شیشه پر کرد	دل معشوق را صیقل داد و اثر کرد
اصول نقشه بسند زیاد بود	امقار است انداز نوا بود
نوا در تار و آبرو موج میسز	ظهور نقشه طبل اوج میسز
که خندد با شکر ذرا و اندک تنگ	چنان لبریز شد پیمان رنگ
سبها عهد سے از خاطر فراموش	کتاب افسانه بیگانه از گوش

که عهد جلو و چو گان گزار است	بچشم دل صلا سیر از است
که در گرد دست او خوش نگانان	رسید از راه پیام کج کلان
بهار شاه خا بر ترک است از است	گل افشان گیو سے چو گان نوا است
بیاگ روی اگر در تربیت هست	سیر است است چو گان است
صفت مژگان به نبال نگاهش	سایه می کند فوج سپاهش
همه خدایت بر کوه گریبان	پیشانی کا کلان گیو در شان
چو بوسه نماند حسین گرد شبدین	رسید از حضرت برقی عنان ریز
بها گلستان سینه برقی شدم او	شیر نماند در کوه دهم او
هم آهونگاو و اسپین سفید	شاید در سفیدان صیرت شین سفید

<p> خزایم نبض چو گان کردی آرام سپند مضراب را یاد گویے بفرود نسیم بستر گل شرفست ز شمشیر سیرا فرزند دو بالاسے تغافل ز دنگا هوش شکست رنگ گل افسانگوشه سحر شبنم شد و بر پاسے اور شفت شب اینجا شبنم باغ گداز است زگره سر مرعوان میشو و نور بجوابش میکند شوخی چپاشے رسیا ہے سپند از خواب گاهش بحالم نشد دیگر صلا کرد آہم کم کر چشم نیمخوا ہشش ظلمت را محشر روحانیان کرد انگہ چھیدہ با مغرگان ز مستی </p>	<p> چو پوشیدے نظر با سرمہ شام رہ کا شانہ را آباد کردے رسیدی بر سر ابرخ بانگ بلبل رسید از راه خواب آلودہ ناز بخواب باز سجد چشم سیا ہشش لہر پہلو بہ بستر رنگ و ہوشد گداز تا در مشب رنگ و کورینت گلین خوشید را ہنگام ناز است تجلی میکند چون آتشس طور فروغ مہر میباشد ایاشے چو گل بیدار شد خونین گجا ہشش لقابش را کتب آئینہ دا کرد چهار شگفت از رنگ و چہا ہشش دل آئینہ را تصویر جان کرد بر آواز حسدیم می پرستی </p>
--	---

<p> چو یا تو است آب و آتش است غماست ظهیر سے ہو چون آئینہ لبریز چو مینائے گہر لبریز ہمتا سب دل آب تھمہ سودائی اور گرہ در ابرو سے بند قہاسخت چو صبح از حشاہ ہمتا سب سبز در آب انقاد تیغ آتش آلود کدورا تا زہانش کرد مستی چو سوچ محو فرمان در ہوایش چو جام بادہ بارو سے عقناک زہر ساغر ہمیشہش نگاہ دیگر چو گردن آب را انجسم نما کرد کتان میشد نقاب برق ہمتا سب شرب تہند سپ گیرد نفس را دل آئینہ شد چہانہ راز </p>	<p> بخرم آب بلای قدر بر افراخت دوران وادی کہ گریخت جلہ شہیز صباحت صبح خمیہ صافی آب نسیم صبح سے صحرائی اور بغیرانی چہ صرخ فتنہ افروخت زینچا چون شرب ناب سوز زور مائے فلک شد نالک دود بدریا آتشناشد تیز دستی ہمد کاکل کنعان از غفایش پر ہم درشتا سب جاوہ جلاک دل دریا چوستی نشد در چہ لٹانے بیک تمندیل جا کرد برو سے ہم نشوخی میزند آب گرہ میسند دم گرم ہوس را بدریا غوطہ زد گمہ ستر ملا </p>
--	---

نفس در سینه با همچون ارگ گل
 بخون نریصدف دسبسته کشیدند
 بگردن حلقه در میشد سنبل تر
 بر پیا شعله ز آتش بهار سے
 بکوی آمد شراب ناز مستی
 بجان گوهر و مر جان بلا کرد
 در آن وادی در تخته بود شاداب
 طراوت بخشش آید زنگانی
 احاسمت منزل آواز گردان
 سواد سایه اشش گیسو کوسلی
 چو گشته سیر از خون زرد ری
 دل از کف میزد در دیا بیندیش
 ترمان مشک و وقت سایه تنگست
 شمار آلودگان عالم آب
 سواد آید و نمک است

زمین در زبیر پاؤد رو توکل
 بساغل ریز می گوهر رسیدند
 از هر سو قطره میزد و اشک گوهر
 که در پیر این ماهیت خاک سے
 علم گردید برقی تیز دستی
 چلویم بادل در یا چها کرد
 سخا بر سایه انگن بر سر آب
 چو گردون سینه بخت جادو اتی
 پست او گریه صحرانوردان
 چو کوه طور لب سیر ز تجسلی
 خرا امید سے بر دن چون بحر زمینا
 بر می شوخت سے مینا بیندیش
 شب بزم تمنا نیم رنگ است
 بسو سے سایه میرفتند بیاب
 سیر مخمور را با در دیکار است

<p> سکے چھیدہ در بر چادر گل یکے آئینہ پیش رو نهادے دم سر و سحر بر شب و سپیدے شفق را پرده بر خورشید بستے شعلہ مهر را در ہسم شکستے یکے سرخوش یکے در نقہ سازی شاد و لبے نیازان ملازمین بود گلستان بود دامن موسال تجلی شعلہ چو گلان گذار می حریم بادہ گلستاری جنگ از خون صید رنگین طرف دامن بکشت دشت و صحر آتش افروز قضا خندید زیر لب کہ تا چند گل رعنا سے صید ہزار است قوج را زیر لب خمیازہ ہست </p>	<p> یکے انشا کہ شبنم را سنبل یکے کا کل بہت شاد و دانے یکے در عطسہ گل گیسو کشیدے یکے در چشم پیراہن نشستے یکے از مورج گل دستار بستے یکے خندان یکے سرگرم بازی شب در درو طلب سالار چہین بود بہاران بود جبہ بر ہم اقبال نرس جان پر در بوسے بہاری چمن پر اسے آتش کاری جنگ بہار نگسہ گل جب و گریبان تجلی پر در حسن جہان سوز فکاک گفتا کہ ایک بکنت خرسد نخزان آخر ہم آغوش بہار است کہن سے را خستہ تا زہ ہست </p>
---	--

<p> شکست آید بهینای شرفی دولان قیامت گرو بر خاست همه کافران پند و نژادان همه رهزن کنعان چون بگفت اب همه شیطان بلد چون باطل و آس بر آمد چون زبان از کلام با جوج صدای برداشت کوس سار و جمال سینه شد روز و بر داشت و بیابان بچوش آمد رگ ابر سینه دست صدای غیل خون ز می فروشید جوانان رو باستعمال شمشیر کمر بستند چون کوه از رگ ابر بهار برق تا از ان شد شد بزرگ آتش حمزه زه پوشش خط لوج حسین بر خاک نمودند </p>	<p> بناگه باگک زد کوس خرابی عیان شد فوج دشمن از چوین است سیاهی کرد و جوشش بد نهادان همه تیغ آذنا چون دست تصاب همه آتش نفس چون باگ ناقوس نمایان گشت تیغ لشکر عوج بکام اهرمن مشهیت قبال جهان تا یک گشت اندل سیان ازین شو شعله زد برق جلا دست دل نقاره اسلام جوشید دل ایران با استقبال تدبیر همه آغوش میان شد تیغ بیهبر هو اس گلشن خون راه پر شد چو جهر باد لب آهون همه آغوش قدم تا باد گاه شه کشه و نه </p>
--	---

چو از آینه چو شد آتش تیز	از کتب سر کشید آن طغی خون تیز
مهره رزمشنگ بر جاسد شد	بید جوان پر نازش بله شد
بپا استاد و عرض مدعا کرد	ز با نر با شامل آستینا کرد
سواد ناک اعظم در گینست	کر اسه مرات و جبهه چشمت
بفریاد سه سخنند که دستکین	ترا باید رکاب عزم سنگین
چو مهر از پر تو سه بشکن شکار	در سب من بدو ستور اینکار
افروزان برقی آتشخانه رنگ	پدر گشت اسه گل زلفه تنگ
گل خون شوخ می باشد بپوش	ندیدی برقی شمشیر بپوش
توئی چون بوسه گل دردی بهام	توئی نوز چرخ چشم ز ارم
کن بازیچه قانون عشق را	کن آواره ادراق سین را
بهرم سالان دلی اشرفه تو	چه گوید بزم بر رسم خورده تو
بگرد بجه تو شمشیر دانه تو	شاله سینه بهای تو
مگر در خواب بیم منظره را	از تو افسانه ماند بستر را

————— ❦ —————

چو گردن حسنه برودش توکل	گشت لے قبائل شامل
-------------------------	-------------------

اگر چشمت چشم در و روح است و گرد دارد اصل خیم از من فرو بند است پر چشم از بهارم	در آب تیغ من طوفان لوح است شود رنگ شهادت خاذه من خلیص با خدا بسپار کارم
--	---

چکیر از چشمم گم گم اجازت در آهمن که چشمش منزل خویش دل افلاک را جزیره عک کرد هد و افکن ستان یک کشتان قد بچشمم بزم شمشیرش رگ خواب در خشان شد فروغ غاش چشم بزه چویتی در ابرو سے کمانش بہ امان دعا دستے رسانند گدازگر یہ جنگام دعاستند	دل شبنم تخریب اشارت چو یاد خود گره شد در دل خویش سیحانے بیچار آئینہ جا کرد چو بر مرتب غلط تو خطا رو چو آہ شب نشینانش یہ تاب از خنجر چون نگاہ گوشت چشم ز ترکش نشانہ سے سمانش اجابت نامہ الحمد خوانند انگہ در وہ سائل حیا شد
--	--

سپه مست شرب خون بر آمد	چو فوج باد و بر گلگون بر آمد
------------------------	------------------------------

<p> پدید نیاید چرخ برق کاشمش چراغان صفت آتش سواران شفق با مال چون لاله چشم با خروش قهر دانه نقاره مقابل شد صفت المناس و فولاد چون نور اسرمه در هم شد نو بوز زهم چسبید زنجیر رگ سیخ که موج تیغ ساحل زیر سر شد رگ گل گشت تیغ آبدارش شهابی باشد نهان در پرده روز بجز هر بجبهه دو چاک زره را یکے شد چو ماهی بسمل خاک ز خنجر همچو عکس موج دیده </p>	<p> غوغا میومد گرد خرامش بگردش گلشن خونین بهمان بگردون شعله زو رنگین علم با بر زور گنبد گردون شماره زمین گردید گره دامن باد نمود از گرد شمشیر جهان سوز بگردون شد صدای ضربت تیغ بمسلم چو شطوفان و گرشد بچون جاگرد دست کار از اش بچار آینه ز تیغ جهان سوز کفاد از ابرو نه خنجر گره را یکے همچون صدف با سینه چاک یکے شمشیر لاده اعضا بریده </p>
<p>تو کف برید بیعت اشگون شد</p>	<p>و تم تیغش به عمر صد دانه خون شد</p>

شیک کفر از سر بر رخ دین رسیده	بگر ز زاده دیده چشم همسردیدیا
صفت کافر گریزان و پریشان	بزرگ سایه از مهر پر خورشان
بهر نصرت تو در بازو سے اثر بود	نیاز اشک ریزان پدر بود
قبول آمد دعاتے جان خسته	که شمشیر است اشک تاد بسته

یکے برگشت از ان نور رسیده	چو چشم آهوه سے دشت کشیده
چو چشم بد مقابل شد برویش	گل نمے مرتفع انگست درویش
بران دستے که خون گل شد بر سے	ز چو گلان رنگ گل گو سے بودی
بقتضا از سیر که تینش جنا بست	خراش شید شگل کرد از کف دست
برون آورد بیخ سستی پرستی	تجلی کرد برق تیز دستی
بکام باد و خون دست واکرد	سرس چون پنیہ از مینا جدا کرد
برست افشانی پرست بیساک	ز هم افتاد چون تیر جره بر خاک
نواز آن سر نیب از که و مہ	بگردون رفت گلب گلب ز نوازہ

بباید نوازہ شد سورج ترائہ

مبارک باد کوس شاد یا نا

درد عالم چون بجام مدعا نیست	که دست زخمیش با خون بهار نیست
غزالی را که سهدش چشمت نیست	چو اشک آغشته گشون نیاز است
جگر با جوش ز دور چشم جا کرد	که با نور شید ما گردون چیا کرد

نشست آن تو گل بوک بهاری	چو کاسه غنچه در سهد عماری
رجمه شکر فیروزستان	بهار کبک کاکل کسند ان
شتر استان فرمن سوزی جنگ	بر غنچه سبب اس کوسه رنگ
نفس چیده چون بوک بهاران	عرق آلوده چون چشم کرمیان
خرمان سهر بانسه رکابش	بستی ناز ابرو سه رکابش
گداز آهوان سو غنچه شد	نگد بر گشت دور راه وطن شد

بر آمدن شاه با استقبال پسر

پیر آن کشته رنکای دل	پشیمان کار بے کما می دل
بر آمد چو صبح سهر اندیش	با استقبال خور و دیده خویش
نگه حیران که دیدن چون تو انم	نفس گوید رسیدن چون تو انم

<p>نگہ چون نگہباز نرگس سہا سہا شد کہ می آید ز رزہ دیدار محبوب نقاب سینہ را از نال بیزد از آنکہ هنوز از سینہ زلفش دلم و یونگی اشکم چون کرد گل دل با نالی اشک راست تر غم ساز قالم و ترانہ بگلزار وطن دامن کشیدند زرافشانی پیویدہ دانہ او غریب شد چہ راغان در وہام</p>	<p>نفر حیران گلگشتت تغاشد کشتاد آغوش را چون چشم بقیوب گلگے از بوسہ لطفش بسند کہ اسے زخمی عزال شوخی خویش چلویم بے تور دامن کہ خون کرد بیاسے جان کہ عشرت در خاک است نہ اینج سردوشاد یاسد ہشہرستان بیانی رسیدند سید کباد شمع حیاتہ او تناسے قماش مدعا کام</p>
<h2>روز دوم، ہجوم آوردن کفار بر آن دیار</h2>	
<p>غبار شب غشا از آئینہ صبح چو صینک صد نگہ را د او سامان چو بوسے گل برانسان شد نظر با</p>	<p>گریبان از نرشد چون سید صبح بہار خاور می گردید چنستان شگفت از ہر طرف چشم شامنا</p>

نمایان گشت گرد نور سبیده خبار سے بکد دور آتش جنگ سجاستے سیر باہان ہنسانی خبار سے کاتشی دربار دارد ہجوم لشکر برقی آذمانے غامت سیلی نڈ خویش خورد خراب حسرت و محذور ناخاست نمایان گشت نوری شعلہ انبوه	خروش صور دروا من کشیدہ بلارا کرو بال افشانی رنگ چو شب آہن شبنم فشانے نیم خوشایہ درکار دارد سودہ خاک کافر ماجراستے پہمیتاب درد خون مردہ آلالی کیت خون مکافات صفت آراشد شتر از سینہ کواہ
---	---

بجنگ برآمدن باو شاہ

پہریتاب نغم نور دیدہ دل از کھت دادہ تنہائی خویش برآمد از خلافت سیریت جنگ روان شد پایے کو بان بجا دست سوار برقی شد گوہر سحابے	گل صد گریہ درد اسن کشیدہ خمدار آلودہ صہبائی خویش کہ سازد صبح پیری را شفق رنگ بسرزد تو گل در خون شہادت جان پیرے بہار ماہنا سبے
--	---

<p> شکر حل کرده آسب تیغ داده چو پرتو هم گلب برق شتابش بنخاک کرلا واسن کشیدند صدای تیشند پیر چسید باکون از خون تا پیر شود پیمانده سفید راست فلک لرزید درنگ این بناخت رگ یا قوت دگرین میزند چو شش که خون فتنه دار و کس تیر دو عالم چون صفت مرگان بهم زد پیرد بالی فلک شد سینه باز سر و دستار شد سنگ و فلاخن زمین در در شک آلوده و سیل </p>	<p> سر طوفان خوشین دل کشاده سحر دگر از انجسم در کابوش دران دادی چو سیلاب رسیند عیار چهره شد بانوج انبوه فلک بر هم شد از شور و کز خفاست عیار فتنه از هر سو برانگیخت بتار موج خون گوش کن گواش دل ساز از طپید نهاسی نچیر دم تیغش بخو زیزی قدم زد بضر تیغ جوهر کرد پیرد از گریان جگر اما بدامن جرم موج خون خیل خیل </p>
---	--

غالب آمدن غنیمت بر پادشاه و آمدن او با چند

در قلب غنیمت پریشان شدن غنیمت

نمیش گرو چشمم آتش تیز فرد شد شعله آب یار شد دود	تهی آمد طاقت دست خونریز هجوم شهنی خار خوش آفسندود
گرفت این تیغ از نگب تیر در روزی بچو شید آب شمشیر سرفراز	که دامن سوخت در آتش فردوسی چو تنها شد ز فرج روح پرواز
شکار برنتا شد ماراچ خرمن هجوم سرور ز افشاند در میل	در آمد چون بلش در قلب دشمن سیرتیش عطا شد بر در نیل
از دشمن غبار صید گاهش	شکاری گشت تیغ کجکاهش

مقوله شاعر

بشرم خویش هست در نگاه است از آب در سه خود آفتاب دورد	اگر تنها اگر با صه سپاه است ز هست هر که دل در سینه دارد
---	--

رسیدن کمک کفار و غالب

آمدن گروه بار و دیگر

<p>گل و گیزر حبیب آسمان ریخت سپاسه قلم خون رگ میخ بیازد ملازم در تیرد شمشیر سر طوقان خوشتریزی کشاوند تماشا رفتند و پیدار کردند بناک افتاد چون تهرنده از جام که بر دارند این آئینه از خاک گلگه از خوشی جبین فرور ریخت بهر نغمه نهان بر لبه شکر خنده ورق گردانی طالع خسروان کرد</p>	<p>بناگ از قضا گریه بر نگیخت غبار دامن آئینه تیغ همسج گردنای چون ناخن شمشیر دل عالم بیادفتند دادند وجودش چون نفس افکار کردند دو اربع حسنه زین کرد ناکام رسیدند از قضا یا امانت چالاک بقنای فنا جانفش در آویخت تجلی مسته بخوش وصل میبند گستان خون شد بسبب فغان کرد</p>
---	---

<p>بسک بستند آن تنگ شفق را سر سے در مقدم گلگون نهادند</p>	<p>کشیدند آتش در پیشه سدی را دخا در این زبان دل کشاوند</p>
---	--

که اسرار خوش جهان بیانی ناز آقا نمزیده نه گر بوش داری	شبی که کاکل ایشان برق بریزند گدازنگ گل بر دوش داری
چو چشم برون گشته بر دند	چراغی را بقا نوسه سپردند

سیاهی که باغم نوح در نوح گمانه دیده شد آتش بترگان	بهار خوش نوسش موج در موج نوازده پرده چاک گریان
زمرگان بر کشا وند شک گستاخ پسر زخمی سپند آتش جنگ	بدامن بخیه افتادند امین شاخ بآب چاک زرد رسیده تنگ
دله بر بتر حسرت چکیدش چکید از پرده اشک بپیشش	سرشاک سر نه نایابین کشیش چو غم کشید از استیشش
بسیر دست رنگین جبوله چند چکید از استین مشرق نگاهش	خنا پرور ده خاکه پرست افکند نقاد از پانز سال نیم آهش
سرشاک از امین چشمش قدمزد نمک شد سره از چشم آبراد	نقش و آینه تا حمرگان بهم زد بیتجه کرد گرد از گوهر زد
از مرگان شست ناز خوش گاهری	چکید اشک از ابرغ بکلاهی

چکیده اوستا قمر مستی نگا هوش
 زمان پیاپی خون مبرگ شد
 که اسے گلزار سیر باغ دیدار
 بطفل باشک و نالایم نظر کن
 بیای خون میچکد از سینه تنگ
 قفا و از اشک آتش در تن من
 و چو دم ز آتش غم موبو سوخت
 بکام من نیفتند درین باغ
 برویت بندبستی چون پرده پوشید
 پرست انداز تاخن سیدیش شد
 بگیو دست غارت کرد بیوند
 هو انخوا بان ز خون دلش گرفتند
 که اسے گلزار بارخ زندگانی
 ستاز این شعله بر ابرخ من جان
 و سلسله اسنجا که در دوشم کاریت

شکست رنگ شد حزن کلاهش
 شکست رنگ شوخ آهنگ مرشد
 چه تنها میروی در بزم گلزار
 ز گلشن گوشس بر بیرون در کن
 خرابی میکند میخندان رنگ
 شمر شد دانه در خرمن من
 بکشم خم خوشه ایچون خصله افروخت
 ز چاک نمنچر دل جست گل دلغ
 اگر در میخودی رویت توان دید
 بلای زلف خون شفق سفید
 نهالی آرزو از ریشد بر کند
 شمشیر پستش گرفتند
 بهمانان پر شمشیر کا مرانی
 بدامن میسرده خون گریبان
 دل مریم که از بیقرار یست

<p>چکد از آستین هم گریه زار بصیرت عینک در جیب کرده دل از دامن نشانده دامن اندل نگارسته در میان زود دامن روم مرتع پوشش بیداد منزان شده سرش عریان تر از جام سیه مست چو ششم سواد بود در حاکم گاه چکد از اشک ششم نشانه رنگ دست از ورق ریخته خزان کرد نفس بچیده سوزد گرد باوس خنای چون آتش از کاروان مانده هر سگ میباید دگر بود</p>	<p>نصیب است بر چنین که میکند کار چهار اید فانی تا تکم کرد بر آید شمعش از خاموس بخل طلسم دادم آه کرد بر هم برنگب شایخ محلی دامن نشان شده گریبانش بچاکبیل بگفته دوران شده شعله پوشش مهر بیا نگاه رسید از محلی بیدار از بلبل آهنگ در اوج خادمان و درستان کرد بیابان سیر شده در حشی تر از او صد پای نال از درش همچون مانده نگاه و مشایخش پله سیر بود</p>
---	---

— * —

<p>که سوزد عالم دیگر نگاهش چو چشم عاشقان پیان دل</p>	<p>بشهر چه طور آنست از امش صفا مسوره چون میخانه دل</p>
---	---

<p> سواداد سحاب آسب حیوان دو عالم معرفت چون بیجا حالی بالای شد به مهتاب ریاضت بکام نشسته شود در پیشبند کشاد دل به بسیار آرزویش سحاب گویا در امن لغانی دلش بسمل تر از اشک میان </p>	<p> خبارش تو تیاست چشم عرفان دبستان مفضل صاحب خیالی شگفت آن گل به تاب ریاضت دو بالا سحر زود چشم بیدار سکر و می خوار جست در جوش چراغ انور در نیم من ترانی سرخ در سجده چاک گریبان </p>
--	--

<p> شک را خاتم دست عا کرد بیشی پر در تهنای من ترجم ساز بشکن بشکن رنگ دکان آرایش خیمه من شکست شیشه حسرت نصیبان بزرگی جسد در خواب هلا تو ترا میجویم : از خود چه گویم </p>	<p> شیشه رده تعصر با خدا کرد که اس سوز سب سواری من بگر پر از جوش سینه رنگ چراغ نیم داغ تازه من جنون آموز اشک عنایان عرق آلوده در چشم حیات بغدا سود و پاست بهت و جویم </p>
---	---

<p> گزالی میکم پروا من خویش دلمے چون غنچه تصویر ام تجلی کن تجلی کن تجلی دلمے آورده ام مان میتوان برو که اسے عریان تر از راز است انگارے کن کہ بر گرد و سورت شبستان نیاز و ناز خود باش طلسم عکس ہم آئینہ تست بیرون گل باغ تجلی است چراغ نور دل جو بائے خود شد دو عالم چون شراب و نشہ حال کرد کرامت مشبہم فیضان حبش دو عالم نغمی اجابت بقینش </p>	<p> خدام چون شک در دیده ریش تہی پیماہ تدریس و ارم نمیکرد دل بد خویشی ازین بسمل دم جان میتوان بود اجابت نامہ بر بالی پاک است بزن گامے کہ بنشیند کہ است در دل باز کن ہر اذخود باش توی آن جلوہ کاندہ سید تست دست را اتمے وحدت تسلی است طلوع نشہ صہبای خود شد سے وحدت بینائے ال کرد نسیم فیض در دامن صبحش گلین معرفت نقش حبیبش </p>
--	---

سحر خیزی بیاض آتخا بشش
 گریبان جنون سحر کتا بشش

در آبرو کبریا تا زوگر شد	ز راستن نظر بیگانه تر شد
چرخ دامن فانوس دولت	چو نور دل نقاب آواز محفلت
که آتش میزند برق نگاهش	اوس در باین وحدت بازگاهش

توجه داشت با جام دل زایش	سحر گاست بخلوتی ز غویش
برنگب بخل در افکار نشسته	چو آتش در دل بجز نشسته
تعبی نشسته پیمان او	بیدر بیضا چو دریا رخ نشسته او
قیامت ساغر از بوش حالش	خاک یک گردش از چشم جلالش
تماشگر در مشهرستان خون شد	که ناگه خلیفه از در درون شد
خلل در دل عیار جام جگمش	در خلوت هم آواز قدم گشت
در خشان گشت قالی از برق حالش	بچو سید آتشین با گب هوش
و وصل بے اجازت کعبتی تو	که اسے در حواس خلوت کعبتی تو
که چشم شعله بدست است دست	ز ره بر گرد چون جام تهید دست
عتاب آلوده آتش خانه چشم	نظر کرد از دور کا شسته چشم
بر قامت سایه باین بزنگاهش	در خسته شده مقابل با نگاهش

سفر از شعله زور خرمن او	چو خون پیچید آتش در نیت او
رگ هر رگ او بر آتش میماند	طراوت گریه آتش نشان شد
چپان شد و این آتش توانی	سوزد با سید برقی لب ترانی
چو گردون شعله پیرایه شفق شد	سحاب کسوت آسایه شفق شد
طراوت شعله پر از پری شد	چو گردون خرمن خاکسری شد

44

نگار کاشنا شد با دل بریش	چو درواز سر به پوشد دیده خویش
عشق نظر چون بر قفسه زد	دو عالم چون پر پرده اند سوخت
صد ز کین شعله توان کویکلا برسد	غزالان مشد خونین نگاهت
پیر پرده اند از دل طلب کن	بلاگرد این فانوس ادب کن
قدم نمیدونه در برام ایمن	بیشان پاسه عزالت را بدامن

45

بیار اسخ مدیعت عا کن	تنفس در پرده ساز او اکن
----------------------	-------------------------

تنفس در کس سخن مستانه کردی
گریه زدن زلفت ما چون نشان کردی

دل چون غنچہ پیوستہ زبانت بزین تہ جرعه محبام دایت قیامت پرور برقی ترانہ بلا در کاوش بنیاد دین است زبیر عم آتش زجران حذکن	جسگر میرزا الاسوج بیانت گل افشان سازد امان حکایت چنین گوید نواسخ مناس کہ بیدار محبت گر چنین است لے مسودہ دار می ضرب کن
---	--

بیان بیتابی یاران در مفارقت شاہزادہ

سپند گرم خون بسمل چند نمہ از شہم فصل بہارے زینا غیر بوسے جلوہ گرنے شکست شیشہ ہا انسانہ شد در و باہم وطن منسہ یار اور اشت طپید نہاسے دل بے لہر تیریت	چلویم ذراتش اشک دل چند لے سے وا اندر چون اشک خارے بھقل جس نہ خیالے در نظر لے گستان طرب ویرانہ شد سہ لب گل یار اور اشت لے جذب محبت بے اثر نیست
--	--

بیتابی شاہزادہ در یاد وطن

خیالِ الفتش آتش بهاران	دلش میخواست یاد نگارن
بیاد صحبت بهاران ہم سال	چو برگ گل در گون بیشتر حال
سیر پیرین یاد وطن داشت	چو پوس گل خیال بخین داشت

خبر یافتن بایران از شاهزاده و فرستادن کبیرا
بخبور رسیدن او و چند روز ماندن او

ورق گردان فالاسی خیالے	پس از پرو از چشم چند سالے
شہیم نافہ پیغام مشتق دلو	سیرم آواز بوسے پیرین داد
چو بانگ استخوان زخم ساز	یکے شد پیش خسیل الو پرو آ
چو جنس سرخ عمر دامن نشانے	بر او بنمودی چاکستانے
بینامان گرد در اسہ سے از خرامش	غنائے بہر دو عالم نیم گامش
کفاد آن در چو فصل بوہر کار	بہ منزل حفا نہ مقصود جا کرد
غلبہ آلودہ برہ چون گریہ سیل	در آمد با سر شکبیل چو خسیل
شراب کہند در دل کاہ گرشد	سرشکب آرزو برق اثر شد

<p>گل آغوش داشتو قاه بشگفت یکے شد بشله چون باشه آسخت نفس چون بوستے گردابی اشک نگاه و بهر گردید و برگشت سرشک آمدیم گرد نظر شد بهار از خون دل شد و ریخت صبورچی زده سحر خیز وصالش بجز ستانه صائب چند روزی نیا تم که دل بادل می آسخت</p>	<p>بهاران سپند آه بشگفت سے وحدت بهام یکدی ریخت تناسل پیاپی اشک نظر در چشم وحدت تیز برگشت زبان زندانی خون جب گشت محبت با سرشک الفت آسخت دل بیدار شد چشم خیاالش بدور آمد سے پیان سو زسه دران محفل که شمع از شمع افروخت</p>
--	--

استفسار نمودن شاهزاده حال یاران
 وطن را و به حسرت یاد کردن ایام طفولیت
 و پیام دادن بان غدیر و درخت که پایگاه بود

<p>سبالب از خبر کن سارگوش</p>	<p>بگفت لے باؤہ ناچنتہ درجوش</p>
-------------------------------	----------------------------------

گویو حال دل دیوانه چسند زبان ده سر سده گرد خنق را زبانوسر چه گشتی دل چه کردی سر ساحل که گرد راه ما بود فلک چون شبنم از پرکش پاکیده گل دمان هستی یا غبار اند دل افشان بده عرض پیاست چه طوفان شد که دل تا دیده آید ز در عجبام و صعبایا و بادا بهار زریه لب خندان طفلی نگه ز دیده دید نهامه آستاد ز بیدردان مسیر گلشن رنگ ز برق افشانی دمان نمازم بهر رنگت چه شبنم استیا نم ز برق سایه دامانت کشیدم	پریشان گریه چون گلسته بند بیغشان ز عیب بدارن وطن را شکست رنگ با محفل چه کردی دل دریا که باز نیگا و نابود بر خسته کاخچم از شاخش میدرس نمیدانم که بسمن در چه کارم بگو گر بزمی از باسلاسه که اسه سنگین دوان عالم است ز عهد نیغیا یا و بادا ز لعل نیم رنگ کاین طفلی ز چشم بر سبق و شوق بیداد ز صید انداز کیعالم دل تنگ ز بشکن بشکن سستی توادم درختا سه سایه پرورد تو جانم برگ سبز در پایت و میدم
--	--

<p>کسکون دایرغ جنون سر بلید ام شد قدیرا سے گریو آلود دل نزم فشار صبح بستان ارم تو ترا بر قطره دایم دلبری بود نفس داری خرد شے میتوان نهد سر انگشت ما سفت واپام شد گداڑ ما سبب شوخی گرم بجزم شبنم دایرغ قسم تو کہ بر بوجت بنم بار بار پی بود دسے گر هست جسته تیون نرد</p>	<p>کسکون دایرغ جنون سر بلید ام شد قدیرا سے گریو آلود دل نزم فشار صبح بستان ارم تو ترا بر قطره دایم دلبری بود نفس داری خرد شے میتوان نهد</p>
--	---

حضرت نین دین شاه از آن شخص را اوران شیدان او وطن

<p>تو ام دین دل حکم سفید کرد خوار امروز در حساب ما مس قیامت شد گداڑ آشنائی بہر خد کے طپیدن میکند ساز طپیدن دانسته در زیر پا شد سسے برکت سر تنکے زیر پا داشت نگاہ سے ما ز بر گشتن خیر کرد زبان برگ خزان الود است دو دم گردید شمشیر جانی کہ تر نیم بسمل کرد پرواز شکست خوار پا بانگب در آمد نگاہ واپسینے بر قفا داشت</p>	<p>تو ام دین دل حکم سفید کرد خوار امروز در حساب ما مس قیامت شد گداڑ آشنائی بہر خد کے طپیدن میکند ساز طپیدن دانسته در زیر پا شد سسے برکت سر تنکے زیر پا داشت</p>
---	--

بہر خوار سے سر تنکے بستلا ماند
 دل سیلاب دروہا جبب ماند

آگاہی یافتن پیرانِ وطن بصفائے
باطن از آمدن آن شخص

<p>شکستہ دل نوید نامہ بروداد طپید نپاسے دل چشک نمان شد گریبان گیر ہر صحرانوشے دل گریان نگارہ پر سر آہ نوائے تازہ بنیاد سپر نگاہ ہم سوخت گرد سر کیت نفس در سینہ پوسے پر چمن شد نیازم بچکنداز سے رسد است نمک آلودہ می آید نیسے پریشان خواب با سہل نشان شد شکستہ شیشہ با شہ خندہ جام</p>	<p>چون صفائی باطن رخ بروداد جنون نبض بشو کاروان شد ہمہ شوریدہ آوارہ گردے سر دیوانہ پیر کردند از آہ زہر و داغ جنون نسر مایہ سیکرہ کہ امروز اینہم بیٹا نیمی چلیست کہ می آید کہ این صحر چمن شد نگاہم می طپد برق کہ دید است سحر تاراج میوشد شیشے خیال دیدہ گرد کاروان شد چراغ ہمہ سردار دامن شام</p>
---	--

<p>بہار آلودہ می آید جس نے تو می آئی بچکِ دل شنیدم مرقِ ریزِ چکیدہ سے چشمے جو خشمِ میرِ سداوارِ پاست</p>	<p>شکستِ شیشہ صبر لدمِ ناملے نظرِ گردِ تو دیم تو در گردِ پریدہ بنائے چشمے سنا کر پردہ می آید نواست</p>
---	---

رسیدن آن شخص بدیازوش و هجوم آوردن یاران با استقبال او

<p>رسید آئینہ بردوشش پائے شتر پیراۃ برق آشیائے شتر راست اور کشتِ سلامت خوالان و پیدہ طوفان ریز کردند چو بزرگ گلِ دل از دلِ جوشِ مینوا پریشان چشمِ دول سویش راوی کیے چون شیشہ خون آلودہ دل</p>	<p>بشیر بوسے سپر امن سلامت غبار آلودہ صاف خانے پریشان شد نگدانِ قنیاست گدا سرتہ دامن بیز کردند طپیدہ بنائے در آغوشِ مینوا باغوشِ طپیدہ نہا کشیدند کیے چون شیشہ خون آلودہ دل</p>
---	---

یکے چون شبنمے با گل چکینہ یکے حیرت نشان شیدہ پرنگ یکے بسمل بدوشن نامہ است سمندر می و مید از خاک پائیش درم با سبل سیرم دامن او نیاز رنگ پا انداز گامش بیار افشان دل دیوانہ میرفت	یکے چون گریہ بادل رسیدہ یکے جو جہرہ ریز غر زنگ یکے زخمی قبائے شوخی دوست ہجوم غم غلط میرفت از تقابیش بہار خون گل سپیدارین او گمستان پر ہی فرختر خرامش شکار انداز گلستانہ میرفت
---	---

رسیدن آن شخص پاپے درخت رساندن پیام شاہزادہ بدرخت و غدیہ

طلوع نشہ نیاز سر کشیدہ لب بیتخالہ ریزا خنک نشان کرد ہمارے یہ رسم مجنون رہا شو پیامے میفندہ دم خرستے کو	پیام ما درخت آن دل پر میدہ زبان شعلہ سنج آتش بیان کرد کہ یوسف نگہم سے دیدہ واپشو سر شکرے میفشانم دامنے کو
---	--

<p> بهادان تجسلی را شکر خند چو رشک آئینه بر آذ نهانی خدا شش دست بر جوی خوش رنگ تجسلی شوخی چو میانه او پیام خون بسمل میرساند غبار آلوده دام شش ما نیم نسیم کوچ گرد این بهیم من و صدر نگ شوخها و طفلان درین بر جسم گشتن می وزیدیم نسیم آفتان صبح نیم خوابی عرق پرورده رنگین عجب بان زبان آموز نسیم یاد شش ما نیم سیستانه گرم عذر خواست نگردد جانشناست و خواره گشت فشر دم دیده گرد اسب بلا شد </p>	<p> درخت است خضر و دل گم کرد چینه خدی بر صاف آب زندگانی تو ام الدین مسلی آن برقی رنگ بیرون یک جملوه ستاند او سلام برین شش دل میرساند که با هم طاعت آن بر او نیم چمن پروردگان این دنیا نیم من و گلده مستخو بان همسال باین و امانده منزل میرسیم درخت است سایات مشکین سالی خدی را که ساغر خونین شربان نفس پرورده یاد شش ما نیم ستم آواره گم کرده را سست سحر بابت گفدر و زم سپ گشت غبار دام غریبست خواب باشد </p>
---	---

سن و دل گرچہ در بزم قراریم دو عالم ہاشمیے میخراشد	دستکلام ضیاء نقش و ارم دل ساعرسیے میخراشد
تو غالباً سحر عیب مانسا زید فرا موشی بنا سے دل تریزو	اشرار و سخنرین ماست ازید شکستہ شیشہ در محفل تریزو
زنا ہم کہنہ باہ سے میخوان کرد	بچون گریہ واد سے میخوان کرد

بیانِ جوشِ غزیرہ مرتبہ از اثر سپایم و بوسین آبِ پائے آن شخص

تکلم اشکبہ و ایت می نگارو تکلم از دور دل چشمے چکیدہ	انگاہ واپسینے میفشارد گبر و سب بر سرگان طلیپہ
تکلم لیستی سہیستی می ناز کہ چون پنیسلم چاک دل دادند	قیامت سبزرگ و از گریزان نفس در گریہ پابند حیا شد
زبان خاموش طاقت سبیل را خوشوشی ہیقت روز اشکبہ جزون را	ز سوچ خون بجاہ دیدہ گلباز طلسم سہمی داشتند خون را

<p> پریشان استغفار محبت و نظر داشت جنون سیراب و ساحل بدو نغمه تک در بر قیامت آفتاب دل پر سفاک چکیر از چشم عقیب صدف برق طپیدن را محاک شد دم گرد آب آتش خاوه میسخت خرام نهض طوفان موج آبش دلمه لبر شد در پاسه آورخت سحاب دل بهانه این شبیه سراپا پوسه شده در پایش آفتاب ادب گرفت را من از تعالیش پرست دل عنان گریه بر تافت اسپر دام شده بر شیشه سیاب </p>	<p> خیالش چشم در راه اثر داشت که تاگ چشم نه طوفان خردش سیه شسته شراب دل سحاب بجوش آمد خیال عکس مجرب نگردد دیده گو صفت نمک شد پیرازی دل پر دانه میسخت جنون مشور نمکدان حبابش بهمان غبار رهش آویخت غبار آلوده چون اشک پیچید سر بر قطره چشم گریه بکشد چو شست از آب گریه پاک پایش جنبش از حلاج گریه بر تافت سجا آمد طپید نه ساسه سیاب </p>
---	--

چو شنیدن آب مر تبه ثانی